

Vi må bygge for fremtiden – erfaringer med byggeprosjekter i Sykehjemsetaten Oslo

Inger- Lise Kjos,
prosjektleder/helsefaglig rådgiver
bygg, Sykehjemsetaten, Oslo

Innlandets demenskonferanse 2024

Fakta Sykehjemsetaten

- ▶ Landets største drifter av heldøgns pleie- og omsorgstjenester.
- ▶ Drifter 4 helsehus og 36 langtidshjem som utgjør ca 4 200 døgnplasser, av disse ca 800 skjermede plasser
- ▶ Ca 84% av våre beboere har en form for kognitiv svikt
- ▶ 10 000 medarbeidere
- ▶ 1,4 millioner liggedøgn/år

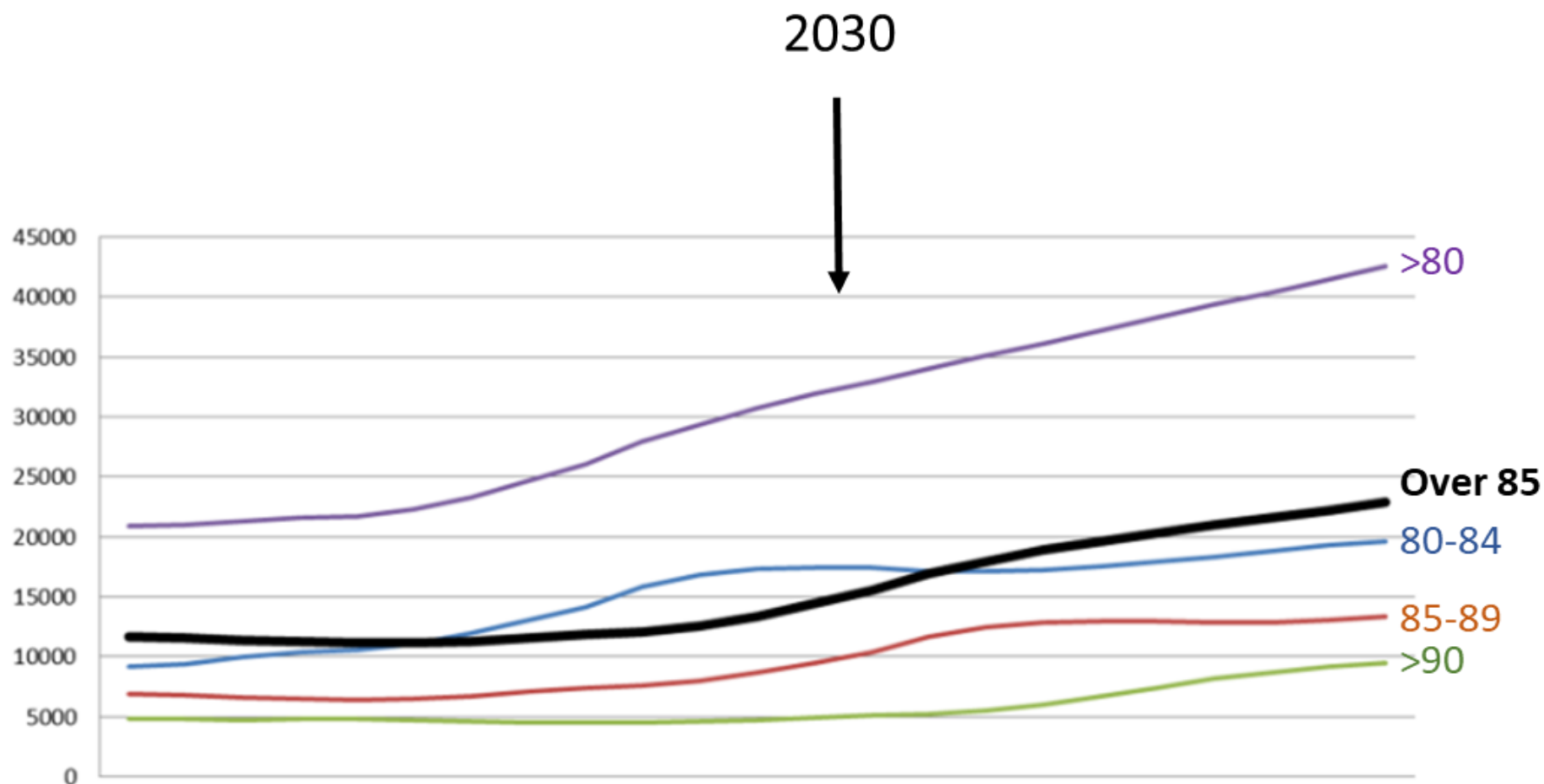
Oslo

Madserudhjemmet
Foto: Magnus Ross

Hvilke utfordringer har fremtiden til oss?

Befolkningsvekst for innbyggere over 80 år

Utfordringer morgendagens sykehjem

- Bygge om eller bygge nytt?
- Vil reguleringsmyndighetene tilrettelegge for at tomteområder kan reguleres / omreguleres til sykehjem på en rask og effektiv måte?
- Vil politikerne tilrettelegge for at statlige, kommunale og private kan få konkurrere på like vilkår om å bygge og drive sykehjem? Evt. OPS?
- Vil det bli bygget forskjellige typer hjem for eldre avhengig av grad av pleiebehov, eller vil «alle» kunne bo i samme bygg?

Hva må vi levere?

Funksjonelle bygg med høyt krav til teknologi

Løsninger som kan kompensere for at det kan bli færre helsefagarbeidere

Pandemiberedskap

Krav til hjemlighet

Utviklingen i sykehjemsbygg Oslo

*Figur 5. Plantegning typisk sykehjem fra perioden 1972 - 1986. Furuset sykehjem, 1979
[Omsorgsbygg Oslo KF. 1995]*

Mål for demensvennlige omgivelser i langtids hjem

Minst mulig institusjonspreg

Beboere i langtids hjem skal så langt det er mulig få anledning til å leve slik de levde før i sitt tidligere hjem

«Hvordan ville du ha gjort det hjemme?»
skal styre beslutninger og avgjørelser

Beboere i langtids hjem skal kunne leve et hverdagsliv som er gjenkjennelig for dem

Beboere i langtids hjem skal kunne bevege seg fritt i gjenkjennbare omgivelser både ute og inne

«De eldre er like forskjellige – om ikke mer – som de unge i vårt samfunn. Vi må i større grad sette personen og det friske foran sykdommen. Eldreomsorgen må bli mindre institusjonsbasert, slik demenslandsbyene er et eksempel på. Det handler i bunn og grunn om å la hverdagslivet få fortsette mest mulig, selv om helsen skranter» Jonas Gahr Støre.

Foto: Heiko Junge / NTB

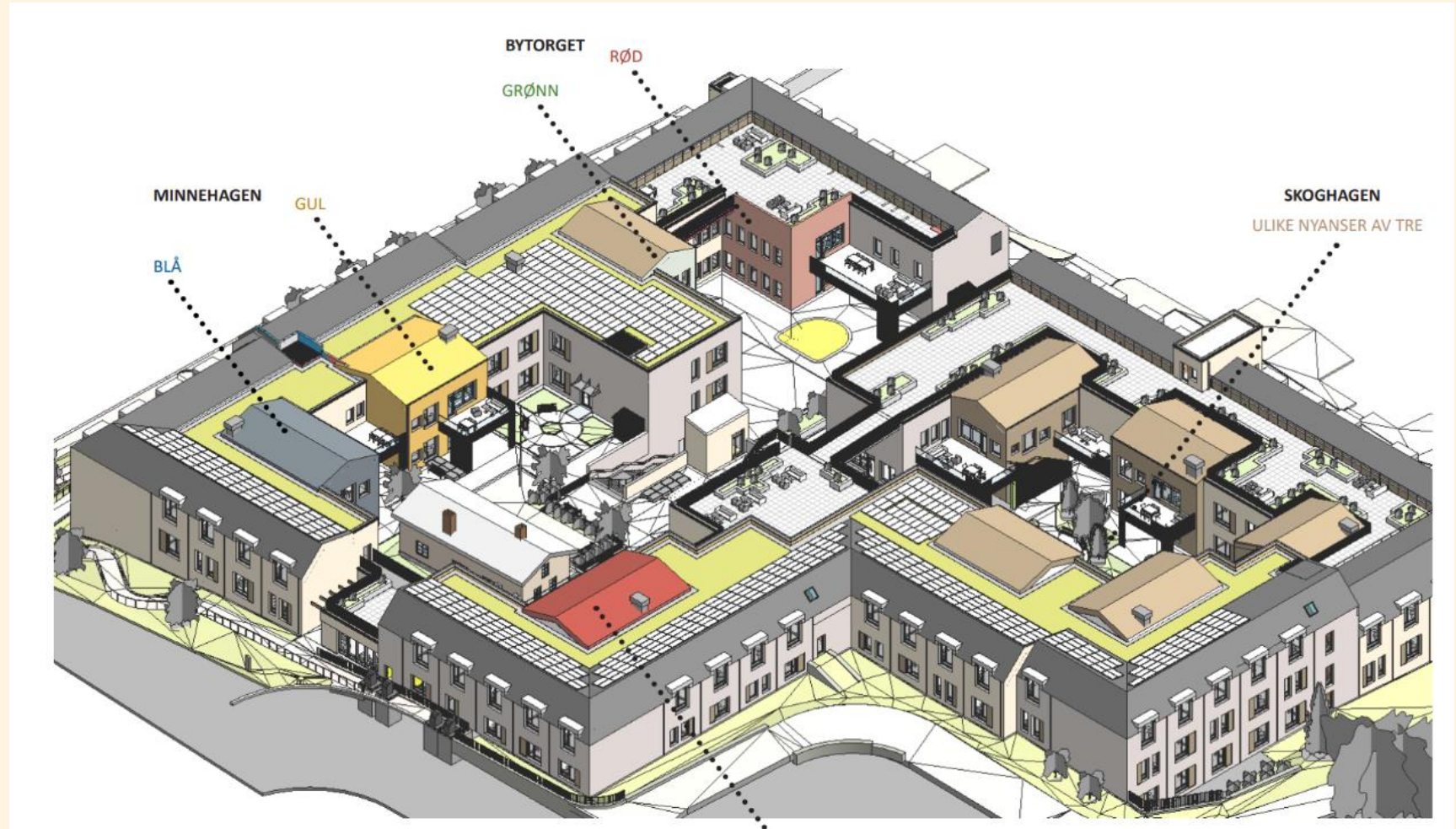
Dronning Ingrids hage

Dronning Ingrids hage er et botilbud i hagebyform for personer med demens, hvor livet leves så normalt som mulig i hjemlige og trygge omgivelser.

130 plasser fordelt på 19 bogrupper

Utformet som en landsby
hvor bygningskroppen
danner en naturlig ramme
for sykehjemmet

Dronning Ingrids hage

Bytorget

1 oppgang
2 bogrupper

Skogshagen

2 oppganger
7 bogrupper

Parken

3 oppganger
10 bogrupper

Driftsmodell Dronning Ingrids hage – et demenslandsbykonsept

- Små bofellesskap
- Hjemlig miljø med dagligdagse, meningsfulle gjøremål
- Deltagelse i det sosiale liv utendørs
- Åpne bofellesskap
- Fokus på det friske og livets gleder

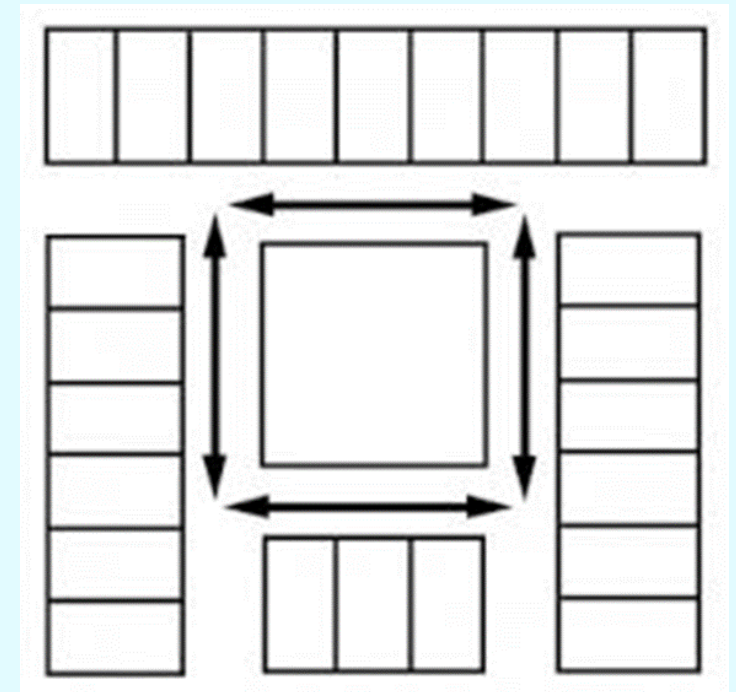
- Varierte aktiviteter
- Handler og lager maten sammen i bogruppene
- Fokus på hverdagsaktiviteter
- Nabolagsinvolvering
- Velferdsteknologi

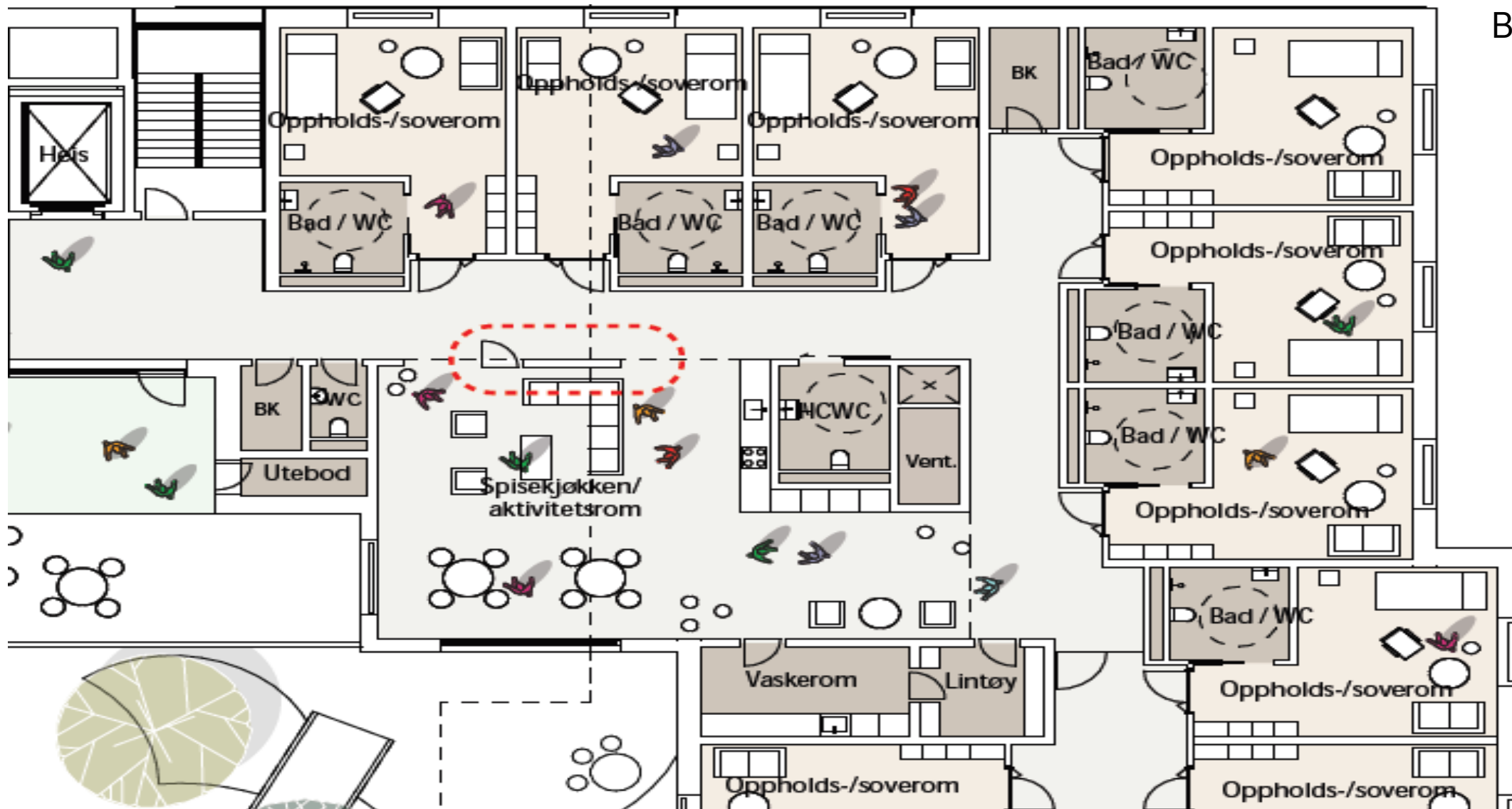

Noen huskereglene i nybygg

- Åpne løsninger (glassfelt/brannteppe)
- Direkte adkomst til fellesrom
- Differensiering (mellom bogrupper)
- Gjenkjennbare omgivelser
- Veifinning
- Siktlinje fra seng til WC
- Sanseropplevelser

- Bruk av farger og kontrastfarger
- Gulvbelegg uten gjenskinn fra lyskilder
- Sklisikkert gulv, men ikke «tregt» å gå på
- Terskelfritt
- Nøkkelfritt
- Velferdsteknologi

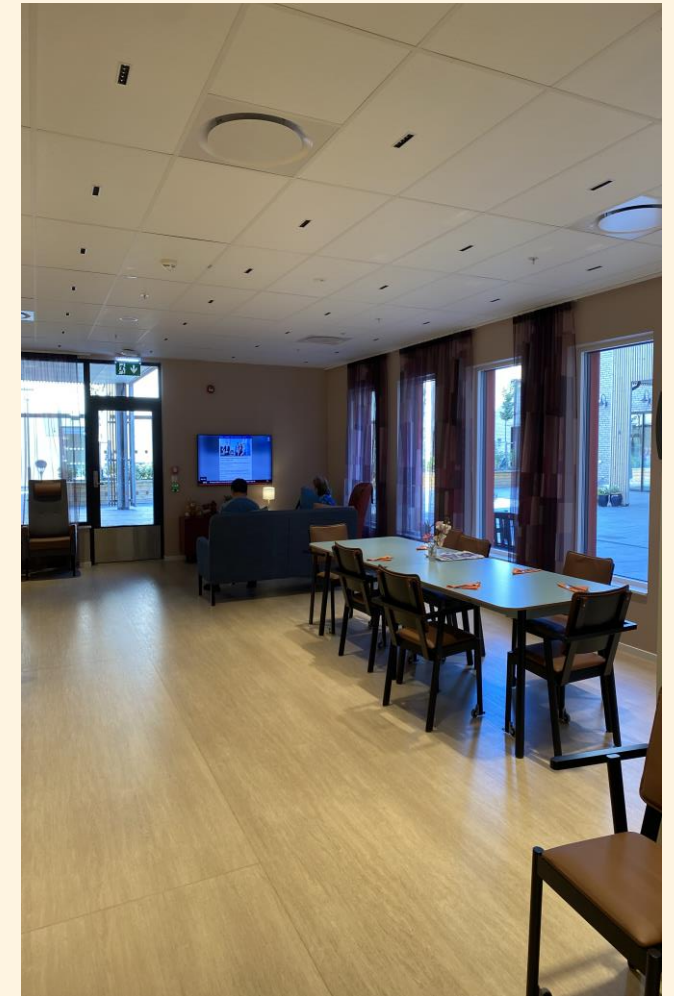

Veifinning

Hjemlighet, åpenhet, tilstedeværelse

Tilrettelegging for dagligdagse aktiviteter og tilbud som ellers finnes i samfunnet

Restaurant

Kultursal

Pub

Kafé

Hjemlighet, åpenhet, tilstedeværelse

Velferdsteknologi

Digitalt tilsyn

Integrert takskinne

Spyl/føn-toalett

Heisstyring

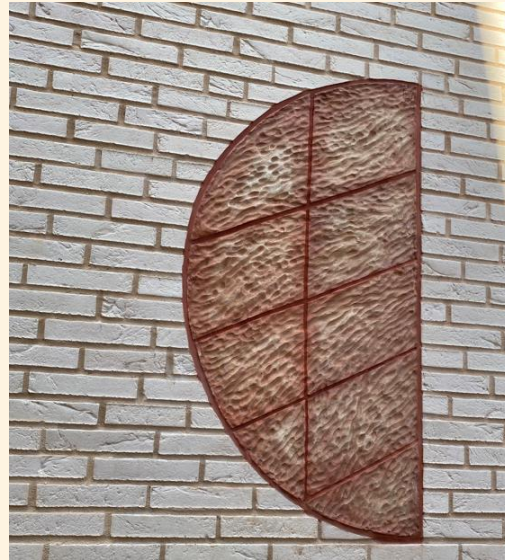

Dørstyring

Sanseopplevelser

Virkninger av hund og katt rapportert av lederne ved sykehjemmene

Virkninger	KATT			HUND		
	Positiv %	Middels %	Ingen %	Positiv %	Middels %	Ingen %
Positivt for det sosiale miljøet	88,6	11,4	0,0	94,4	5,6	0,0
Negativt for det sosiale miljøet	3,6	0,0	96,4	0,0	0,0	100,0
Positive helsemessige virkninger	50,0	36,7	13,3	64,7	29,4	5,9
Negative helsemessige virkninger	3,7	3,7	92,6	0,0	0,0	100,0
Allergiske reaksjoner	6,9	17,2	75,9	0,0	0,0	100,0
Bedre humør hos beboere	75,0	21,9	3,1	83,3	16,7	0,0
Fremmer sosial omgang	68,8	25,0	6,3	81,3	12,5	6,3
Bedrer kommunikasjonsevne	60,7	17,9	21,4	70,6	23,5	5,9
Ekstra arbeid for ansatte	19,4	16,1	64,5	6,3	12,5	81,3
Bedre humør for ansatte	50,0	37,5	12,5	70,6	23,5	5,9

Virkningen av hund og katt rapportert av ledere ved sykehjemmene (Demens og Alderspsykiatri nr. 2.2011)

Sanserom

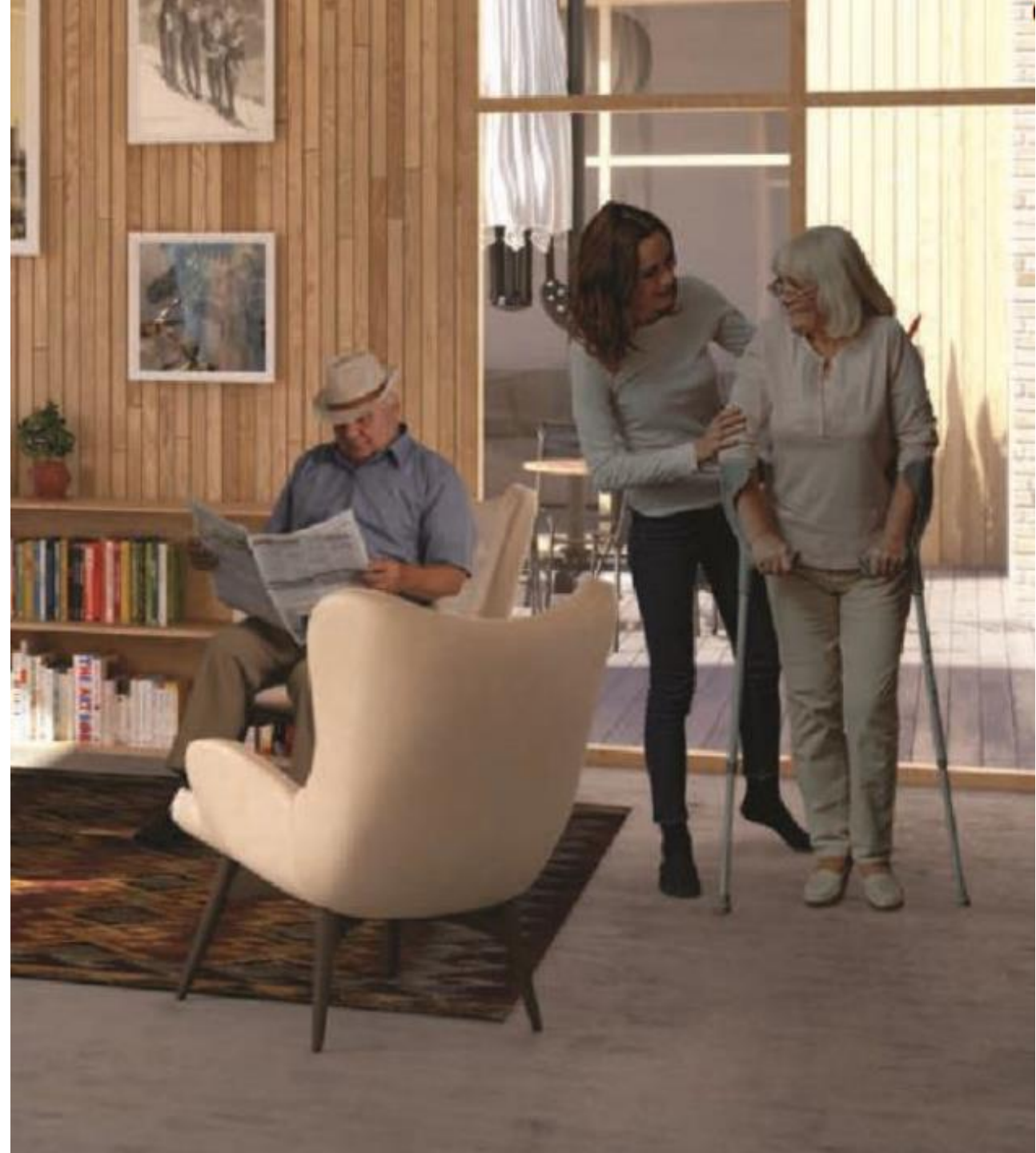

Photo credits: Tale Hauso, NRK, Norway, 2019

Erfaringer fra DIH etter ca 8 mnd drift

- ▶ Dette sier de ansatte:
- ▶ Sover bedre
- ▶ Økt matlyst
- ▶ Økt aktivitet
- ▶ Bruker mindre næringsdrikk, spiser normal mat
- ▶ Pårørende kjøper mer klær pga legger på seg
- ▶ De trenger ytterklær!
- ▶ Lite matsvinn
- ▶ Mer normalitet
- ▶ Frivillighet og arbeidstrening, røde kors etc

Alle kan bli rammet av demenssykdom. Du våkner opp hver dag og tenker, hva har jeg glemt i dag? Hva skal jeg glemme i morgen? Men dette stedet har gjort at mitt liv fungerer, forteller Jorun Valeur Bekkeby

FORNØYD: Både beboere og ansatte fortalte om gode opplevelser under åpningen i Dronning Ingrid's Hage. Beboer og tidligere bystyrepolitiker for Arbeiderpartiet, Jorun Valeur Bekkeby, takket blant annet for hjelpen hun har fått etter at hun flyttet inn. Foto: Magnus Nøkland/ TV 2

Trives i Oslos nye demenslandsby: – Nå vet jeg at han har det bra

Beboerne kan gå på kaffebar, spise på restaurant, gå til frisøren, og brygge sitt eget øl. Dette er livet i Oslos første demenslandsby.

Bård har bydd opp sin kone Eva til en runde med swing. Stemningen er god denne sommerdagen i demenslandsbyen.

FOTO: ROLF PETTER OLAISEN / NRK

[Live Marie Hagen Wold](#)
Journalist

Vi rapporterer fra Tøyen i Oslo

Publisert 18. juli 2023 kl. 07:21
Oppdatert 18. juli 2023 kl. 10:09

Oslo

Beboernes interesser, måte å leve på, skal styre våre rutiner.

Vår visjon: Livsutfoldelse i trygge omgivelser!

**Takk for
oppmerksomheten !**

Oslo